

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Srednjobosanski kanton/Kanton Središnja Bosna
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 K 129176 22 Kž
Novi Travnik, 21.04.2022. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE !

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Lazarele Porić kao predsjednice vijeća, Darmina Avdić i Stane Imamović, kao članova vijeća uz sudjelovanje zapisničara Erme Jusić, u krivičnom predmetu protiv optuženih M. M. i pravne osobe „ Bosnamed“ d.o.o. Sarajevo, zbog krivičnog djela Prijevare u privrednom poslovanju iz člana 251. stav 3. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa članom 128. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi Kantonalnog tužilaštva Travnik, izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 K 129176 18 K od 03.12.2021. godine, primjenom odredbe člana 328. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, na sjednici vijeća održanoj dana 21.04.2022. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba Kantonalnog tužilaštva Travnik odbija se kao neosnovana i potvrđuje se presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 K 129176 18 K od 03.12.2021. godine.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 K 129176 18 K od 03.12.2021. godine, optuženi M. M. i pravna osoba „ Bosnamed“ d.o.o. Sarajevo, primjenom odredbe člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, oslobođeni su od optužbe da su počinili krivično djelo Prijevare u privrednom poslovanju iz člana 251. stav 3. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa članom 128. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga istom presudom odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava, a da se oštećeni M. B. sa imovinskopравnim zahtjevom upućuje na parnični postupak, dok je u izreci nepotrebno naznačeno u kojem periodu se optuženi M. M. nalazi u pritvoru obzirom da nije donijeta presuda kojom se isti optuženi oglašava krivim i osuđuje na kaznu zatvora.

Protiv te presude žalbu je blagovremeno izjavilo Kantonalno tužilaštvo Travnik zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i optuženi oglase krivim ili da se ista presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

U obrazloženju žalbe se prvo navodi da se bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) Zakona o krivičnom postupku F BiH ogleda u tome što pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, jer nižestepeni sud samo paušalno navodi da tužilaštvo nije dokazalo da je optuženi M. M. imao prijevernu namjeru prije zaključenja ugovora uz konstataciju da se iskazu oštećenog M. B. ne poklanja vjera jer se radi o svjedoku koji ima interes za ishod postupka, dok sa druge strane sud poklanja vjeru iskazu optuženog M. M. ne dajući za to obrazloženje, iako i on ima interes za ishod postupka.

Kada je u pitanju žalbeni osnov pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja žalbom se ističe da se prijeverna namjera, kao bitno obilježje predmetnog krivičnog djela, dokazuje faktičkim radnjama koje je poduzeo optuženi i materijalnim dokazima iz kojih je vidljivo da je optuženi sve nekretnine, koje su garancija povrata pozajmice, opteretio ranije preuzetim obavezama, ugovorima o pozajmicama sredstava i to na iznose od preko 100.000,00 KM. Upravo ta činjenica koju ni optuženi nije sporio, a koja nije bila poznata oštećenom u vrijeme dogovora i zaključenja ugovora o pozajmici, jer se u suprotnom ne bi odlučio da optuženom posudi iznos od 600.000,00 KM, govori o subjektivnom svojstvu optuženog M. M. tj. o njegovoj prijevernoj namjeri. Takvim tvrdnjama ide u prilog i činjenica da optuženi po proteku ugovorenog roka nije vratio pozajmicu niti se odazivao na pozive oštećenog.

Odgovor na žalbu kantonalnog tužioca podnio je optuženi M. M. po svom braniocu Z. R., advokatu iz Mostara, pa se u odgovoru navodi kako je pravilan zaključak prvostepenog suda da se u konkretnom slučaju isključivo radi o građanskopravnom odnosu, te da je žalba kantonalnog tužioca neosnovana zbog čega se odgovorom predlaže da se ista kao takva odbije i potvrdi prvostepena presuda.

Obzirom da je branilac žalbom tražio da on i optuženi M. M. budu obaviješteni o sjednici vijeća, to je ista zakazana i održana dana 21.04.2022. godine na koju su pristupili isti optuženi i njegov branilac, ostajući kod prijedloga iz odgovora na žalbu, dok na sjednicu nije pristupio uredno obaviješteni kantonalni tužilac u čijem odsustvu je, sukladno odredbi člana 319. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, održana sjednica vijeća.

Nakon što je ovaj sud ispitao prvostepenu presudu u granicama žalbenih navoda, sukladno odredbi člana 321. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, odlučeno je kao u izreci iz slijedećih razloga:

Analizirajući činjenični opis radnji koje se optužnicom Kantonalnog tužilaštva Travnik broj T06 0 KT 0020991 17 od 30.01.2018. godine optuženima stavljaju na teret ovaj sud izvodi zaključak kako djelo koje im se stavlja na teret nije krivično djelo Prijevare u privrednom poslovanju iz člana 251. stav 3. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa članom 128. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine niti koje drugo krivično djelo. Naime, za postojanje navedenog krivičnog djela potrebno je da počinitelj dovede koga lažnim prikazivanjem ili prikrivanjem činjenica u zabludu ili ga održava u zabludi i time ga navede da na štetu svoje ili tuđe imovine nešto učini ili ne učini. To predstavlja bitno obilježje djela u objektivnom smislu. Takvog lažnog prikazivanja ili prikrivanja konkretnih činjenica nema u činjeničnom opisu djela u pomenutoj optužnici, jer se uvažavanjem činjenice o dugogodišnjem poznanstvu, prijateljstvu i međusobnom poslovanju od strane oštećenog isti ne dovodi ni u kakvu zabludu obzirom da takvo prijateljstvo i međusobno poslovanje nisu lažni niti prikriveni nego

stvarni i nesporni. Osim toga, taj odnos između optuženog M. M. i optužene pravne osobe s jedne strane i oštećenog s druge strane je očigledno bio motiv da oštećeni pristane na davanje pozajmice optuženima, ali u opisu tih djela nema radnji kojima optuženi M. M. lažno tvrdi da postoje neke činjenice koje ne postoje ili da ne postoje činjenice koje stvarno postoje, odnosno nema radnji kojima se činjenice prikazuju drukčijim od onih koje su stvarno postojale ili postoje, a od toga zavisi postojanje i krivične odgovornosti pravne osobe u smislu člana 128. tačka c) Krivičnog zakona F BiH.

Istina, kantonalni tužilac tek u žalbi konkretizuje objektivne radnje izvršenja predmetnog krivičnog djela tj. da je optuženi M. M., nekretnine koje su garancija vraćanja pozajmice, ranije već opteretio preuzetim obavezama i ugovorima o pozajmicama sredstava na iznose od preko 100.000,00 KM i da je tu činjenicu prikrio odnosno sa istom oštećeni nije bio upoznat, a da jeste, ne bi se odlučio da optuženom da pozajmicu u iznosu od 600.000,00 KM. Međutim, takav način prikriivanja činjenica i dovođenje u zabludu oštećenog nije sadržan i u dispozitivu optužnice, pa se taj nedostatak ne može naknadno otkloniti u žalbi na prvostepenu presudu.

Prema tome, kad je riječ o neplaćanju dugova, nevraćanju pozajmice, kredita, neizvršavanju radova, neisporuci robe i sl., to jest, kada je riječ o sporu koji se pojavio u poslovnim odnosima između optuženog i oštećenog, kao što je to slučaj u ovom predmetu neizvršavanje obaveza po ugovoru o pozajmici, onda se takvi sporovi rješavaju u pravilu u parničnom, a ne u krivičnom postupku, pa sud sporni odnos mora razmotriti i u svjetlu navedenog, kako to jeste učinio i prvostepeni sud.

Kod takvog stanja stvari ima se donijeti presuda kojom se optuženi oslobađa od optužbe primjenom odredbe člana 299. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH odnosno što djelo koje se optužnicom optuženom stavlja na teret nije zakonom propisano kao krivično djelo.

U takvoj procesnoj situaciji, kada se ima donijeti presuda kojom se optuženi oslobađa od optužbe, više nije od značaja pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja niti primjena odredaba Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH na koju se tužilac poziva u svojoj žalbi, jer način ocjene vjerodostojnosti iskaza optuženog kao svjedoka i oštećenog, te materijalnih dokaza kojima se potkrepljuje opterećenost nekretnina optuženih, ne može niti utiče na opis djela koje se potvrđenom optužnicom stavlja na teret optuženima. To dalje znači da žalbeni prigovori nisu osnovani kada je u pitanju pravilnost prvostepene presude u pogledu konačnog zaključka o postojanju krivičnog djela, a time i krivnje optuženih, jer je istom presudom meritorno pravilno odlučeno da se optuženi oslobađaju od optužbe primjenom odredbe člana 299. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH. Istina, ova odluka donijeta je primjenom tačke c), a ne tačke a) navedene zakonske odredbe, ali kako žalba tužioca u tom pravcu ne sadrži žalbene navode niti se radi o povredi krivičnog zakona na štetu optuženih, da bi se po službenoj dužnosti mogla preispitati prvostepena presuda u smislu člana 321. istog zakona, nego se radi o primjeni procesnog zakona, to onda ni ovaj sud nije imao zakonske pretpostavke da po žalbi tužioca ili po službenoj dužnosti preinačava osporenu presudu potpunom i pravilnom primjenom navedene zakonske odredbe, nego jedino da žalbu tužioca odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostepenu presudu obzirom da se meritorno radi o pravilno presuđenoj krivičnoj stvari.

Na temelju svega naprijed navedenog žalba tužioca se ocjenjuje kao neosnovana zbog čega je istu kao takvu bilo nužno odbiti primjenom odredbe člana 328. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH i potvrditi prvostepenu presudu.

Zapisničar
Erma Jusić

Predsjednica vijeća
Lazarela Porić

Pouka: Protiv ove presude žalba nije dopuštena.